

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԼՈՌԵ ԲԵՐԴԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ՍՏԵՓԱՆԱՎԱՆ ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏՔԵՐՈՎ

ԱՇՈՏ ՄԵԼքՈՆՅԱՆ

Տաշիր-Լոռին հայոց պետականության պատմափուլերում 4

ՍԵԴԱ ԴԵՎԵԶՅԱՆ, ՌՈՒԲԵՆ ԴԱՎԹՅԱՆ

Լոռի Բերդը որպես Հայաստանի պատմամշակութային
առաջնակարգ հոլիչարձան 19

ԱՐՄԱՆ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

Լոռե բերդաքաղաքի 2022–2023 թթ. պեղումների հիմնական
արդյունքները 26

ԿԱՐԵՆ ԹՈԽՆԱԹՅԱՆ

Լոռու մարզի ժայռապատճերները 52

ԱՐՄԱՆ ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ

Տաշիրքի (Լոռիի) թագավորության ստեղծման ժամանակն ու
հանգամանքները 65

ՀԱՍՄԻԿ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ

Զայալովիի սոցիալ-տնտեսական կյանքը 1830–1900 թթ. 84

ՎԱՐԴԻԹԵՐ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Հայ առաքելական եկեղեցու Վրաստանի և Իմերեթի թեմի Լոռվա
գործակալությունը XIX դարի 30-ական թվականներին – XX դարի
առաջին տասնամյակում 99

ԵԴԻԿ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Լոռեցի հերոսուիի կանայք 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի
հայոց ազգային-ազատագրական պայքարում 113

ВААН МЕЛИКЯН

Степан Шаумян на позициях решения общеноциональных задач в
1917–1918 թթ. 139

ՀԱՄՈ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ

Կիրովական քաղաքի հասարակական սննդի ցանցում եղած
խնդիրները 1960-ական թվականների երկրորդ կեսին 152

ԳԱԳԻԿ ԺԱՄՀԱՐՅԱՆ

Բնակչության սոցիալական մտածողության փոփոխությունները
խորհրդային ուշ շրջանի (1985-1987 թթ.) հայաստանյան
առօրեականության դրվագներում 166

ԼՈՒՍԻՆԵ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ

Լոռվա տեղանունների անվանափոխության առանձնահատկությունները անկախացումից հետո (Վանաձոր քաղաքի օրինակով) 178

ՀՀ ԳԱԱ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍԻՏՈՒՏԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ

**ԳԻՏԱԾԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ԽԼIII ԳԻՏԱԿԱՆ ՆՍՏԱՇՋԱՆ՝
ՆՎԻՐՎԱԾ ՍԻՄՈՆ ԿՐԿԱՇԱՐՅԱՆԻ ԾՆՆԴՅԱՆ 100-ԱՄՅԱԿԻՆ**

ԱԵԼԻՏԱ ԴՈԼՈՒԽԱՆՅԱՆՅԱՆ, ԳՈՀԱՐ ՎԱՐԴՈՒՄՅԱՆ

Սիմոն Կրկանակյան՝ պատմաբանը և թարգմանիչը (100-ամյակի
առթիվ) 190

ԱՐՄԵՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Երվանդունյաց Հայաստանի հողատիրության ձևերի հարցի շուրջ
(մ.թ.ա. IV-III դդ.) 200

ԶԻՆԱ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

Հայաստանի ազատագրության խնդիրն ըստ
Պետրոս Պետիկի «CEHIL SUTUN» գրքի 213

ԼԻԼԻԹ ՔՈՍՅԱՆ

Արևմտահայ գաղթականների վերադարձի հարցը (1898-1908 թթ.)
..... 232

ԳԱՅԱՆԵ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

Գեղարվեստական ֆիլմերը որպես պատմական սկզբնաղբյուր
(«Մենք ենք մեր սարերը» ֆիլմի օրինակով) 241

ԷԼԵՆ ՇԱՐՈՅԱՆ

Արցախյան հարցի կարգավորման ուղղությամբ Ամերիկայի Հայ
Դատի հանձնախմբի գործունեության արձագանքները Բեյրութի
«Ազդակ» օրաթերթում 251

ՏԱՏՅԱՆԱ ՕՀԱՆՅԱՆ

2016 թ. Ապրիլյան պատերազմի արձագանքը Բեյրութի «Ազդակ»
օրաթերթում 263

CONTENT

FROM LORE FORTRESS TO STEPANAVAN: IN THE FOOTSTEPS OF HISTORICAL AND CULTURAL HERITAGE

ASHOT MELKONYAN

Tashir-Lori in the historical stages of the Armenian statehood 4

SEDA DEVEDJYAN, RUBEN DAVTYAN

Lori Berd as a leading historical and cultural monument of Armenia 19

ARMAN NALBANDYAN

The main results of the 2022-2023 excavations of Lore fortress 26

KAREN TOKHATYAN

The petroglyphs of Lori Region 52

ARMAN YEGHIAZARYAN

The time and circumstances of the creation of the kingdom of Tashirk

(Lori).....65

HASMIK AMIRJANYAN

The social-economic life of Jalaloghli in the 1830-1900 ss 84

VARDITER GRIGORYAN

The Lori district of the Georgia-Imereti Diocese of the Armenian Apostolic

Church in the 30s of the 19th century – the first decade of the 20th century

..... 99

EDIK MINASYAN

The role of the heroic women of Lori in the Armenian national liberation struggle in the late 19th and early 20th centuries 113

VAHAN MELIKYAN

Stepan Shahumyan in the positions of solving nationwide problems in 1917-1918 139

HAMO SUKIASYAN

The problems in the public food network of Kirovakan city in the second half of the 1960s 152

GAGIK ZHAMHARYAN

Changes in the social mindset of the population in the episodes of the daily life of Armenia in the late soviet period (1985-1987) 166